

ශ්‍රී ලංකා තත්ත්ව වාර්තාව

මාධ්‍ය නිදහස පශ්චාත් යුද්ධ දේශපාලනයේ නොසැලකෙන පැතිමානයකි

ජාත්‍යන්තර ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සම්මේලනය (අයි.එස්.ඩේ.) මැත දී ශ්‍රී ලංකාවහි සිය හවුල්කාර සංවිධාන සමග කළ සාකච්ඡාවන්ගේ පෙනී ගියේ මාධ්‍ය නිදහස එරට පශ්චාත් යුද්ධ දේශපාලනයේ නොසළකා හැර ඇති පැතිමානයක් බවයි. 2009 මැයි මාසයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ සිවිල් යුද්ධය අවසන් වීමත් සමග ඇතිවූ ප්‍රථම බලාපොරක්තු වියැකි යාම විසින් සනිටුහන් කරන අපේක්ෂා බිඳුවැටීමේ ප්‍රථිල් පරාසය තුළ රටෙහි මාධ්‍ය වෘත්තිකයින් බැරුරුම් දුෂ්කරතාවයන්ට මූහුණ දී සිටිති. බලහත්කාරයේ විවෘත ස්වරුපයන් යුද්ධ කාලයේදී මෙන් කැපී පෙනෙන්නේ නැත. එසේ නමුත් විසංචාදය මැඩලිම පිනිස දේශපාලන සහ මුල්‍ය බලය උපයෝගී කර ගැනෙන, මාධ්‍ය වට්පිටාවෙහි ගොදුරක් බවට පත්වූ කතා කිරීමේ නිදහස ඇද වැමෙත්න් පවතින්නේ යැයි බිඳීම් තිබේ.

රටෙහි විශ්ව විද්‍යාල තෙමසක් වසා දුම්මට බල කෙරුණු ආවාර්යවරුන්ගේ වර්ෂනයෙහි දී මෙම සීමාකාරී අලුත් නැඹුරුව පෙනී ගියේ ය. වර්ෂනයේ ප්‍රකාශිත අරමුණ වූයේ වැටුප් සහ සේවා තත්ත්වයන්හි පහළ වැටීම ය. එමෙන්ම එහි පසුබීම් හේතුව වූයේ කළකට පෙර ඉහළ සැළකීමක් ලද ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන ක්‍රමය ක්‍රමයෙන් විනාශ වී යැමයි. වර්ෂනය තෙවන මාසය කරා ඇදියන්ම රාජ්‍ය මාධ්‍ය මත ඇති අධිකාරය යොදා ගනිමින් ආණ්ඩුවේ ප්‍රකාශකයේ වර්ෂනය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීව තොරාපත් රජය පෙරලීමට සහ විසිපස් වසරක් පැවැති සිවිල් යුද්ධය අවසන් කිරීමෙන් ලද තීරණාත්මක ජයග්‍රහණය ආපසු හැරවීමට දරනු ලබන ප්‍රයත්ත්‍යාක් යැයි වෝද්‍යා කළහ. විශ්ව විද්‍යාල ආවාර්යවරුන්ගේ සම්මේලනයේ (පූටා) නායකත්වය හෙබවූ ඉහළ පිළිගැනීමක් ඇති ගාස්තුයුදින් එම ක්‍රමන්ත්‍රණයේ වගකිවුයුත්තන් ලෙස නම් කරන ලදී. පූටා උද්‍යෝගය පෙනුව ජන සහයෝගයක් දිනා ගන්නේ ය. එමෙන්ම කිසිම අරුතකින් එය පශ්චාත් යුද්ධ ශ්‍රී ලංකික සමාජයේ මත්‍යිට නිහඩතාවය අවුල් කර විරෝධතා ඉස්මතු කිරීමක් ඉලක්ක කර තිබුණේ නැත. එකතුන පල්ලෙවන වැටුප් සම්බන්ධයෙන් මැත දී රජයේ විදුලි බල මණ්ඩලයේ සේවක පිරිස් ද සිය අසහනය ප්‍රකාශ කළහ. එම ක්ෂේත්‍රයෙහි ඇතිවූ වැඩ වර්ෂන විසින් රටෙහි යම් යම් ප්‍රදේශයන්හි විදුලි බලය නැතිව ගියේ ය. සමහර නිරික්ෂකයින් කළුපනා කරන්නේ ජනාධිපති රාජපක්ෂ රටෙහි ආර්ථික සහ මුල්‍ය ගක්‍රතාවයන් ඔරාත්තු නොදෙන තරමට දිගාදිමින් වරාය සහ අධිවේගී මාරුග වැනි මහා පරිමාණ යටිතල ව්‍යාපෘතින්හි ආයෝජනය කරමින් සිටින බවයි. මධ්‍යම බැංකුව යටතේ පවත්වා ගනිමින් දීර්ස කාලීනව සුරක්ෂිතව පවත්වා ගත යුතු සිය විශාම අරමුදල් රජයේ බලපෑම මත බැංකු වැනි රජයේ තීරණාත්මක ආයතනයන්හි කොටස් මිලදී ගැනීමට යොදවන බව මාත්‍ර හිමිකම් නීතිවේදීදු සහ සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරී පිරිස් කළුපනා කරති. ආණ්ඩුව අතෙහි වර්ධනය වන බල සංකේත්දුණය ආර්ථික බලය ද ලබා ගැනීමෙන් වඩා ඉහළ යයි. ආණ්ඩුවේ වෙළඳ දැන්වීම ලබා දීම කරගෙන යන්නේ කරනා න්‍යාය පත්‍රය මත

බලපෑමේ නිශ්චිත අරමුණ ඇතිව ය. පාලක පක්ෂයේ අවසාන තෙරපුම ලෙස ක්‍රියාකරන මූල්‍ය බලය, මාධ්‍ය ආයතන මිලදී ගැනීම පිශිස ද යෙදවෙයි.

මාධ්‍ය හුමිය තවමත් විවාද්‍යත්මක ය. දෙමළ ප්‍රජාවට සාධාරණ හඩක් ලබා දෙන ජනමාධ්‍ය විවෘතව ම තුස්තවාදීන්ගේ සහායකයින් ලෙස හෝ දෝශීන් ලෙස වේදනා ලබයි. පවත්නා තීරණාත්මක වාර්ගික බෙදීම හරහා ඉදිරි පිම්මක් පැන සැබැං විවිධත්වය ඇති කිරීමට අසමත්වීමේ හොඳම නිදසුන ලෙස මාධ්‍යයෙහි රාජ්‍ය පාලනය පවතී. හිමිකාරණවය, අන්තර්ගතය තීරණය කිරීම මෙන්ම වෙළඳ දැන්වීම් පළ කිරීම යන දේ අංශයෙන්ම රාජ්‍ය පාලනය විශාල ය.

මාධ්‍ය නිදහස ප්‍රතිසංඝානයේ අත්‍යවශ්‍ය සංස්කීර්ණක් ලෙස

2012දී ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව ජාතික ප්‍රතිසන්ධානය සඳහා වූ කොමිසමක නිරදේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම පිශිස ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් ප්‍රකාශයට පත් කළා ය. උගත් පාඩම් සහ ප්‍රතිසන්ධාන කොමිසම (එල්.එල්.ආර්.සී.) යැයි නම් කරන ලද එය පත් කරන ලද්දේ යුද්ධාවසානයෙන් වසරකට පසු ය. කොමිසම සම්බන්ධයෙන් මුලදී ඇති වූ සැක තොසළකා එහි සාක්ෂි විමසීම් හි දී යුද්ධයේ අන්තිම වසරවල දී උතුරෙහි සිවිල් ජනයා විදි දුක් ගැහැට පිළිබඳ වැදගත් කරුණු ඉස්මතු කර ගැනීමට එය සමත් වූවා ය. සමහර විට එම තොරතුරු සම්පූර්ණ නැතිවා වන්නට පුළුවන. 2011 නොවැම්බරයේ දී ඉදිරිපත් කරන ලද පිටු 400ක් තරම් වන එම වාර්තාවෙහි ජනමාධ්‍ය සම්බන්ධයෙන් තිබුණේ පිටු දෙකකි. එසේ නමුත් එය විසින් මාධ්‍ය නිදහස අරහා කරන ලද නිරදේශ ඉතා ඉහළ වැදගත්කමකින් යුතු ය.

කොමිසම ජනමාධ්‍යවේදීන්ට සහ මාධ්‍ය ආයතනයන්ට පහරදීම වැළැක්වීමට අත්‍යවශ්‍ය පියවර ද අතිතයෙහි සිදු වූ එවැනි සිදුවීම් පරීක්ෂා කිරීම ද වරදකරුවන්ට දැඩුවම් කිරීම ද නිරදේශ කරන ලදී. ජන මාධ්‍යවේදීන්ට නිදහසේ සංවරණය කිරීමේ අයිතිය මෙන්ම තොරතුරු නිදහසේ පනතක් පිහිටුවීමට ද එය නිරදේශ කළා ය. ජනමාධ්‍ය නිදහස සම්බන්ධයෙන් එල්.එල්.ආර්.සී. නිරදේශ උප්‍රවා දැක්වීම තරම් යෝගා ය:

“මූලික මානව හිමිකමක් ලෙස විශ්වමය වශයෙන් සැලකෙන අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ නිදහස සහ තොරතුරු දාන ගැනීමේ නිදහස ප්‍රතිසන්ධානයෙහිලා තීරණාත්මක කාරය භාරයක් ඉටු කරයි. එබැවින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මූලිකරුමයන්ට සහ අදාළ මූලික අයිතිවාසිකම් බැඳීම් අනුව යම් මාධ්‍ය නිදහස ඉහළ නැංවිය යුතු ය. මන්ද යන් මාධ්‍ය නිදහස මත පැනවෙන මිනැම සීමා කිරීමක් විසින් නිසායෙන්ම ජන වාර්ගික කණ්ඩායම් තුළ මෙන්ම ඒවා අතර අවශ්‍යකයයේ සහ සීනියේ පරිසරයක් ඇති වන නිසා ය.

එවැනි තත්ත්වයක් විසින් කෙරීගෙන යන ප්‍රතිසන්ධානය මත සීමා පැනවෙන පරිදි තොරතුරු සහ අදහස් තුවමාරුව වැළකෙනවා ඇත.

කොමිසම පහන සඳහන් නිරදේශ අවධාරණය කරයි.

ඇ. ජනමාධ්‍යවේදීන්ට සහ මාධ්‍ය ආයතනයන්ට හිරිහැර පැමිණවීම සහ ප්‍රභාර එල්ල කිරීම වැළැක්වීමට අවසා සියලු පියවර ගත යුතු ය.

ඇ. අපරාධ යුක්ති ක්‍රියාදාමය ගැන මහජන විශ්වාසය ඇතිවන පරිදි එවැනි අපරාධ සම්බන්ධයෙන් තදබල දූෂ්‍යවම් පැනවීමට පියවර ගෙන එවැනි සිදුවීම් සම්බන්ධයෙන් පරික්ෂණ පැවැත්වීමට, නඩු පැවැත්වීමට සහ නඩු අවසන් කිරීමට පියවර ගත යුතු ය.

ඇ. සිදුව ඇති එවැනි අනීතික සිදුවීම් නිසි ලෙස පරික්ෂා කළ යුතු ය. එවැනි සිදුවීම් විසින් යුක්තිය පසිඳුලීම පිළිබඳ මහජන විශ්වාසය පරිදි කරයි. එබැවින් පරික්ෂණ වහා අවසන් කොට වරද කරුවන් නීතිය ඉදිරියට පැමිණවීමට පියවර ගතයුතු යැයි කොමිසම නිරදේශ කරයි.

ඇ. ජනමාධ්‍යවේදීන්ට උතුරු නැගෙනහිර යාමේ ඊමේ නිදහස තහවුරු කළ යුතු ය. එමගින් ප්‍රතිසන්ධාන ක්‍රියාවලියට දායක වන පරිදි තොරතුරු තුම්බාරුවට ඉඩ ලැබෙනු ඇත.

ඉ. තොරතුරු ලබා ගැනීමේ නිදහස තහවුරු කැරෙන නීති සම්පාදනය කළ යුතු ය. ”

මෙකි ඉතා පැහැදිලි නිරදේශ තිබෙයින්, උගත් පාඩම් කොමිසමේ නිරදේශයන්ට අදාළ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි (NAP) තොරතුරු නිදහසේ පනතක් සඳහා දින වකවානු සඳහන් නොකිරීම සහ මාධ්‍යයට එරෙහි ප්‍රභාරයන් සම්බන්ධයෙන් පවත්නා දුර්ව්‍යාක තොලැබීමේ සංස්කෘතිය අභ්‍යන්තර කිරීමේ අවශ්‍යතාවය තොසලකා හැර තිබේ සම්බන්ධයෙන් අයි.එෂ්.ඩේ. සහ එහි පාර්ශවකරුවේ කණ්සස්ලෝලට පත්වෙති.

මෙම ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සහ 2011 දෙසැම්බර් මාසයේ දී ප්‍රසිද්ධියට පත් කරන ලද මානව හීමිකම් සුරක්ෂීමේ සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම (NHRAP) අතර ඇති සම්බන්ධය යම්කිසි අභ්‍යන්තරිකාවයකට මග පාදා තිබේ. දෙවැනි ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ගොඩ නැගෙන් 2008 මැයි මාසයේ පැවැති මානව හීමිකම් කුවුන්සිලයේ ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධ විශ්ව වාරික සමාලෝචනයේ දී ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව විසින් දෙන ලද ස්වේච්ඡා පොරොන්දුවක් අනුව ය.

ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම මාධ්‍ය නිදහසට සාපු ම සම්බන්ධ ය. ඊට අනුව තොරතුරු නිදහසේ පනතක් වසරක් තුළ නීතිගත කරනු ඇත. නිල රහස් පනත සය මසක් තුළ විමර්ශනය කරනු ඇත. අන්තර් ජාලයට පිවිසීම පිළිබඳ සම්පූර්ණ නීති රිති මසක් තුළ ඇතිකරනු ඇත. මෙම කිසිදු පොරොන්දුවක් තවම ඉටු කර නැත. සිදුව ඇත්තේ මෙම වාර්තාවහි පසුව සඳහන් කරන පරිදි වෙති අඩවි ලියා පදන්වී කිරීමේ හිතුවක්කාර නීතියක් මගින් පැහැදිලි නීතිමය හෝ ව්‍යවස්ථාමය වර්මකින් තොරව මාධ්‍ය නිදහස සීමා කිරීමේ ප්‍රායෝගික ක්‍රමයක් ඇති කිරීම ය.

එමෙන්ම තොරතුරු නිදහස සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුවේ අවසන් ප්‍රකාශය ද උක්ත පොරොන්දුවට පටහැකිය. 2011 ජූනි මාසයේ දී විපක්ෂයේ නියෝජ්‍ය නායක විසින් පුද්ගලික මන්ත්‍රී යෝජනාවක් ලෙස ඉදිරිපත් කළ

තොරතුරු නිදහස් පනත පරාජය කිරීමට පාලක සන්ධානය පාර්ලිමේන්තුවේ සිය බහුතර බලය යෙදූවයේ ය. ඉන් පසු මානව හිමිකම් ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සහ එල්.එල්.ආර්.සී. ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ප්‍රසිද්ධියට පත් කරන ලද අතර ස්වකිය භාවිතය වෙනස් කිරීමට අදහසක් ඇතැයි කිසිදු පැහැදිලි ප්‍රකාශයක් ආණ්ඩුවෙන් කෙරී නැත.

නිදහස් සංචරණය තවම බොහෝ දුරය

2012 සැප්තැම්බර මාසයේ අග භාගයේ දී අභ්‍යන්තරව විනැන්වූ සරණාගතයින් සඳහා පවත්වා ගෙන ගිය මැණික් ගාම් නම් කඳවුර වසා දමන ලදී, එය පිහිටා තිබුණේ රටෙහි උතුරුකරයේ ව්‍යවතියා නගරයේ ය. ව්‍යවතියාව යුද්ධයේ අවසාන භාගයේ දරුණුතම හානි ලද වන්නි කළාපයේ එක් දිස්ත්‍රික්කයකි. යුද්ධාවසානයෙන් පසු එළඹි මාසයන්හි මෙම කඳවුරෙහි 300,000 පමණ ජනයා රඳවා සිටියහ. මූලික පහසුකම් පවා නැතිව, අව්‍යැකි යනාදියට මුහුණ දෙමෙන් ඔවුන් සිටියේ කටුකම්හි වැටෙන් එහිට අනාගතයක් ගැන අවිනිශ්චිත බවිනි. 2010 මූල් භාගයේ සිට, ඒ වන විට රුදුවුම් කඳවුරු ලෙස ලොව පුරා අපකිරිතියක් අත්කර ගනිමින් තිබු මැණික් ගාම් කඳවුරෙහි රුදුවියන්ට ආපසු තිවෙස බලා යාමට අවසර දීමට ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව ආරම්භ කළේ ය. දිරිස වසර ගණනාවක් පුරා වාර්ගික වෙරයන්ගෙන් සහ සාතනයන්ගෙන් විනාශයට පත් රට සීසුයෙන් සාමනාය තත්ත්වයට ගෙන ඒම ආරම්භයක් ලෙස රජය මෙම පියවර වර්ණනා කළේ ය. එනමුත් මෙම ප්‍රශ්නයට සංවේදී වූ ශ්‍රී ලංකික ජනමාධ්‍යකරුවේ එම පිරිස්හි ආපසු යැම ගෙවීමනය කරමින් මෙම සරණාගතයනට ආපසු යැමට තැනක් ඉතිරි වී තැකි බව පෙන්වා දුන්හ. යුද්ධයේ අවසාන අදියරයන්හි දී සිදුව තිබු විනාශයන්ගෙන් පසු ජ්‍යෙෂ්ඨ ගොඩ තැගීමට අවශ්‍ය සම්පත් ඔවුන් සතුව තිබුණේ නැත. එමෙන්ම ජාතික ආරක්ෂක පිළිවෙතක් ලෙස උතුරෙහි සහ නැගෙනහිරෙහි දියත් කර තිබු උග්‍ර මිලිටරිකරණය හමුවෙහි තමන් ජ්‍යෙෂ්ඨ සිටි ඉඩ කඩම් කොහිදුයි පැහැදිලි අදහසක් ඇති කර ගැනීමට ඔවුන් අසමත්ව සිටියහ.

2012 සැප්තැම්බරය වන විට මැණික් ගාම් කඳවුරෙහි සිටියේ 1,200ට තොඟුවූ සරණාගත පිරිසකි. කඳවුර වසා දුම්ම වැදගත් පියවරක් යැයි රජය වර්ණනා කළේ ය. එසේ නමුත් පැතිර පවත්නා අවිශ්වාසයේ පසුවීම මැද එය සැලකුණේ ප්‍රශ්නක් ඔක්තොබරය අවසානයේ දී ආරම්භ වූ එක්සත් ජාතින්ගේ ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධ සරව වාරික සමාලෝචනයට සූදානමක් වශයෙන් මත්පිට වර්ණ ගැන්වීමක් ලෙස ය. ප්‍රශ්නත් යුද්ධ මාසයන්හි දී උපරිම වශයෙන් ව්‍යාප්ත වූ මෙම සරණාගත කඳවුර සීසුයෙන් අවම තත්ත්වයකට ගෙන ඒමෙන් ලද ප්‍රවාරක වාසිය හැරුණ විට යළි පදන්වී කරවන ලද ජනයාගේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ගුණාත්මක කරනු තිශීස ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුවෙන් ලබා දෙන සහතික තවමත් ඇත්තේ ප්‍රශ්නයක් ලෙස ය.

මැණික් ගාම් කඳවුර වසා දමන බවට ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව නිවේදනය කළ වහාම සිලෝන් චුබේ ප්‍රවත්පතෙහි වාර්තාකාර කණ්ඩායමක් ප්‍රංශවාත් යුද්ධ යළි පදන්වී කිරීමේ අවසාන ද්‍රව්‍ය වාර්තා ගත කිරීම පිශීස වන්නියට ගියහ. උග්‍ර මිලිටරි බාධා මැද මැණික් ගාම් කඳවුරු වැසියන් යළි පදන්වී කරන ලද ස්ථාන කර යාමට සමත් වූ ඔවුනට එම ජනයාගේ අවිනිශ්චිතභාවය ගැන බොහෝ කරුණු දක්නට ලැබුණි. ඔවුන් ලියු වාර්තාව මෙසේ ද සඳහන් කළේ ය: “ ශ්‍රී ලංකාවේ

සුද්ධයෙන් විතැන් වූ ජනයා ගැන තොරතුරු හෙළිදරව් කර ගැනීම බියජනක ක්‍රියාවක් බවට පත් විය හැකි ය,” මැණික් ගාම් කඳුවුර වසා දැමීම පිළිබඳ වාර්තා කිරීමේ කාර්ය යෙහි ලා මුහුණ දුන් සාධක මවුන් විසින් ම වාර්තා කළේ මෙසේ ය:

“ මුලතිව දිස්ත්‍රික්කයෙහි සිනියාමෝත්තෙයි යැයි කියන අප්පිද්ධ බිම් කඩ්ඩි සිදුවන්නේ කුමක් ද යන්න තදින් ආරක්ෂා කැරෙන රහස්‍ය. විවිධ රෘයේ ආයතන ඒ ගැන විවිධ අර්ථ කළින දෙයි. බොහෝ විට අසන්නට ලැබෙන්නේ ඉතා බලවත් ආයතනයක් වන ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයෙන් ලිඛිත අවසරයක් නැතෙන් කිසිදු තොරතුරු ලබ දීම බලධාරීන්ට තහනම් බවය.

අපට සුහද සැලකීමක් ලැබෙනු ඇතැයි අප තුළ අපේක්ෂාවක් තිබුණේ නැත. එසේ නැමුත් මෙම යළි පදිංචි කිරීමේ නව මූලිකත්වය අවම වශයෙන් කළක් යනුතුරු හෝ රහස්‍යගත මෙහෙයුමක් ලෙස පවතින බව අපට ඒත්තු ගන්වන ලදී. සුහ සාධක කඳුවුර ඇතුළත කිසිවකුට නැරඹීමට තරම් කිසිවක් නැතැයි ද අප ‘ ඩිනැවට වඩා ක්‍රිත්‍යාලයක් ඇති කර ගත යුතු නැතැයි’ ද රඳ පරළ ලෙසම අපට දන්වන ලදී. සුදු හමුදාව විසින් පහසුකම් සළසඟු ලබන එය, තවමත් නිමවා අවසන් නැති බවට බොහෝ සාක්ෂි පෙනෙනනට තිබුණි.

“ මෙහේ බලන්න දෙයක් නැහැ වෙනහක යන්න. ගිහිල්ල ප්‍රභාකරන්තේ නාන තවාකය බලන්න”¹ යැයි කියා රාජකාරීයේ යෙදී සිටි එක් කනිජ්‍ය නිලධාරියකු අපට කිවේ ය. එම මෙහෙයුම කැරෙන ආකාරය යළි පදිංචි කරවීමේ ක්‍රියාවලියෙහි පාරදාශක බව සහ වගකීම පිළිබඳ උඩු කතාන්තරවලට සහමුලින් ම වෙනස් ය. එමත් ද නොව “ දන් සරණාගතයින් නැහැ, ඕනම තැනක ගිහින් බලන්න යුතුවන්”² යැයි යනුවෙන් කොළඹිදී අප ලද සහතික කිරීම්වලට ද වඩා වෙනස් එකකි.²

සිනියාමෝත්තෙයි කරා ගිය ගමනත් එහි තොරතුරු තහංචියත් විසින් පෙන්වාලන්නේ මෙය පශ්චාත් සුද්ධ අවධිය වන නමුත් සුද්ධාවසානයට සම්බන්ධ බොහෝ කරුණු විමර්ශනය කිරීම තවමත් තහංචියක් බවයි. එබැවින් සිනියාමෝත්තෙයි කතාන්තරය සාකච්ඡාවට කාරණයක් නොවේ. නව “ සුහ සාධක” ගම්මානයට ඇතුළුවීම අපට තහනම් කළ විට එය පුදුමයක් වුයේ නැත. යළි පදිංචි කරවන ලද පිරිස් විශ්වාසයට ගන්නේ නම් එහි ඇති සුහ සාධනයක් නැත. ජලය නැත. විදුලිය නැත. පිසු ආහාර ද නැත. බදාදා ඇද වැටුණු වර්ගාව නිසා ප්‍රමාණවත් තරම් කුඩාරම් නොකිඩු එහි සරණාගත පිරිස් තෙතබරි වූහ. ”

¹ 2009 මැයි මාසයේ දි ශ්‍රී ලංකා හමුදාවට පරාජය වූ දෙමළ කැරලිකාර කණ්ඩායමේ නායක ප්‍රභාකරන්ට කරනු ලබන සඳහනකි

² ² “Relocated to Nowhere”, Ceylon Today, September 29 2012; extracted on October 25, 2012 at: <http://www.ceylontoday.lk/59-13681-news-detail-relocated-to-nowhere.html>.

යලි පදිංචි කිරීම් පිළිබඳ ආණ්ඩුවේ කතාන්තරය පිරික්සා බැලීම පිශිස වන්නිය බලා ගිය ලංකා ස්ටේන්බ්‍රේඩ් වෙබ් අඩවියේ වාර්තාකාරියක විසින් ද මෙවැනි ම වාර්තාවක් පළ කරන ලදී:

“ මූලත්විහි ආරක්ෂක සේනා මූලස්ථානය ආසන්නයේ එහිටි සුරියපුරම් කදුවුර හමුදා බණ්ඩයක් විසින් රෝකල්ලා ඇති අතර ඇත්ත තත්ත්වය හෙළිවේයැයි බියෙන් මාධ්‍යයට සරණාගතයින් හමුවීමට තහනම් කර තිබේ..... 2012 සැප්තැම්බර් 26 වන බදාදා සරණාගතයින් ‘යලි පදිංචි කිරීම්’ වැඩ සටහනෙහි සාර්ථකත්වය වාර්තා කරනු එහිස නන්දිකඩාල්හි සුරියපුරම් කදුවුරට ගිය ලංකා ස්ටේන්බ්‍රේඩ් කණ්ඩායම හමුදාව විසින් අතරමග නතර කරන ලදී. මූලත්වි දිසා ලේකම් කාර්යාලයෙන් හෝ මූලත්වි ආරක්ෂක හමුදා මූලස්ථානයේ සිවිල් කටයුතු කාර්යාලයෙන් හෝ අවසරයක් නැත්තම් අපට ඉදිරියට යාමට ඉඩ දිය නොහැකි යයි අප නතර කළ හමුදා එරිස පැවැසුන... බදාදා සහ බ්‍රහස්පතින්දා මූලත්විහි සිටි මට සහ මගේ ජායාරුප ශිල්පීයාට නන්දිකඩාල්හි සුරියපුරම් කදුවුරට ඇතුළු වීමට හමුදා නිලධාරීන් අවසර දුන්නේ නැත. මේ වනාහි මුවන්ගේ ගම්බිමිහි යලි පදිංචි කරවන බව ආණ්ඩුව ප්‍රකාශ කළ ද මැණික් ගාම කදුවුරේ සිටි අවසන් සරණාගත පිරිස ගෙන එන ලද කදුවුර ය. මුවන් අප නතර කළා පමණක් නොව මුවන්ට විරැද්ධිව කිසිවක් නොලියන ලෙස තර්ජනය ද කළහ. ..කාවකාලික කදුවුර තුළ සිටි එක් හමුදා නිලධාරීයෙක් වහාම එටව යන ලෙස මට කැ ගැසු අතර කදුවුරට විරැද්ධිව හෝ සරණාගත ද්‍රක්ෂානවිලි පිළිබඳව කිසිවක් නොලියන ලෙසන් ‘මගේ වැඩික් බලා ගන්නා ලෙසන්’ තර්ජනය කළේ ය.”³

පිළිවාත් යුද්ධ ප්‍රතරුත්ථාපනය ගැන වාර්තා කිරීමේ යහපත් අදහසින් යුතුව ඉදිරිපත් වුවද ආරක්ෂක හමුදාවන්ගෙන් සහ අනෙක් ආයතන කෙරෙන් සාපු බාධා කිරීම් එළඹින බව විශ්වාස කිරීමට ඇති තරම් කරුණු තිබේ.⁴ මේ වනාහි එල්.එල්.ආර්.සී. නිරදේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් රාජපක්ෂ පාලනය අසමත්වනු ඇති වැදගත් ක්‍රේතුයකි. ජනමාධ්‍යවේදීන්ට එල්ල කරනු ලැබ ඇති ප්‍රභාර සම්බන්ධයෙන් එල්.එල්.ආර්.සී. ය සිය කරුණු වීමසිම් පැවැත්වෙන අතරතුරදී ම, දෙමළ දිනපතා පුවත්පතක් වන උදයන්හි පුවත්ති කරනා කුහනාදන්ට එල්ල කරන ලද මරණීය ප්‍රභාරය සම්බන්ධයෙන් සිය උගහට ප්‍රකාශ කළේ ය. 2011 ජූලි 29 දින සැන්දිවෙහි සිය තිවස බලා යමින් සිටිය දී නාඛනාන දෙනෙනෙකු විසින් යකඩ පොලුවලින් පහර දෙනු ලදුව පනස් නව හැවිරිදී කුහනාදන් මියයනු පිශිස දමා ගොස් තිබුණි. මරණාසන්නව වැනිරි සිටි මහු බෙරා ගැනුනේ මගියකු මහු දැකීමෙන් පසුව යාපනයේ මහ රෝහලට ඇතුළු කොට ජීවිතාරක්ෂක යන්තුයකට සවි කිරීමෙන් පසුව ය.

³ “The Menik Farm Lie: ‘Who Says We Are Resettled?’ asks an IDP”, Lanka Standard, published 30 September 2012; available at: <http://www.lankastandard.com/2012/09/the-menik-farm-lie-who-says-we-are-resettled-asks-an-idp/>.

⁴ මූලික කරුණු අතින් සමාන වුවද උතුරු පලාතෙහි යලි පදිංචිකරවීම් පිළිබඳ වඩා විස්තර සහිත වාර්තාවක් වෙනත් මාධ්‍ය වාර්තාවක් මෙහි ඇත

: <http://www.srilankabrief.org/2012/10/restrictions-and-intimidation-on.html>.

අවසානයක් නැති විනිරුම්ක්තිය (දුරවිජාක නොලැබේම)

මැත දී පවත්වන ලද නැගෙනහිර පළාතේ පළාත් පාලන මැතිවරණයේ දී රාජපක්ෂගේ පාලක සන්ධානයට මහත් විරැදුෂ්‍යත්වයක් දක්වන දෙමළ ජාතික සන්ධානය (වී.එන්.ඒ.) මැතිවරණ පැවැති ආයතන 23න් 18ක බලය දිනා ගත්තේ ය. දෙමළ ජාතික සන්ධානයට සහාය දක්වන උදයන් ප්‍රවත්තෙහි කරන පිළිවෙත එහි ප්‍රවාත්ති කතුවරයාට එල්ල වූ මරණාසන්න ප්‍රහාරයට හේතුව යැයි පෙනෙන්නට තිබේ. මේ වනාහි මාස කිහිපයක් ඇතුළත උදයන් කරන මාණ්ඩලයකුට එල්ල වූ දෙවන ප්‍රහාරය යි. මැයි 28දා වැඩ අවසන්ව තිබෙස බලා යම්න් සිටි එහි වාර්තාකරුවකු වූ එස්. කවිදරන්ට නගරයේ දී එවැනිම ප්‍රහාරයක් එල්ල විය. ඒ සම්බන්ධයෙන් ද පවත්වන ලද පරීක්ෂණයක් නැත.

දැන් කුහනාදන් සහ කවිදරන් යන දෙදෙනාම ස්විස්ටර්ලන්තයේ දේශපාලන රෝගවරණ ලබා සිටිති.

මේ වනාහි යාපනයේ දී මෙන්ම පිටතදී උදයන් කාර්ය මාණ්ඩලයට සහ කාර්යාලයට එල්ල වූ ප්‍රහාරයන්ගෙන් මැත ම සිදුවීම් ය. 2006 ජනවාරි මාසයේ දී උදයන් ක්‍රියාවාලයෙහි ප්‍රවත්තතක් වූ සුදුරෝග්ලි හි වාර්තාකරුවකු වූ එස්. එස්. සූකීරදාජන් නැගෙනහිර පළාතේ ත්‍රිකුණාමලයේ දී වෙඩි තබා සාතනය කරන ලදී. එයට හේතු වූයේ ශ්‍රී ලංකා සන්නද්ධ හමුදා විසින් දෙමළ ශිෂ්‍යයන් පස් දෙනෙකු වෙඩි තබා සාතනය කිරීම ඔහු විසින් හෙළිදරව් කිරීම බව පෙනෙන්නට තිබුණි. එම වසරෙහිම මැයි මාසයේ දී උදයන් කාර්යාලයට එල්ල කරන ලද, එහි ඉලක්කය කුහනාදන් විය හැකිව තිබු, සන්නද්ධ ප්‍රහාරයකින් එහි සේවකයින් දෙදෙනෙකු මිය ගියේ ය. එම මාසය අග දී උදයන් සමුහයට අයත් බෙදා හැරීමේ වැන් රථයකට ප්‍රහාරයක් එල්ල වූ අතර එහි රියැලුරු මිය ගියේ ය. 2006 අගෝස්තු මාසයේ දී උදයන් කාර්යාලයට තවත් ප්‍රහාරයක් එල්ල විය. තවද 2007 අප්‍රේල් මාසයේ දී එහි යාපනය නගර වාර්තාකරු වූ එස්. ර්‍යුවිවර්මන් උතුරු පළාතෙහි සිදුවන අතරදහන්වීම් වාර්තා කිරීමෙන් පසු වෙඩි තබා සාතනය කරන ලදී.

එවකට ශ්‍රී ලංකාවේ ඇමෙරිකානු තානාපතිවරයා විසින් ජනාධිපතිවරයාගේ සහෙරයකු වූන් ඔහුගේ “පෙන්ත් උපදේශක” ලෙස නම්කර තිබුණා වූන් බැසිල් රාජපක්ෂ සමග කරන ලද සාකච්ඡාවක් ඇසුරින් යටත ලද රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික කේබල් පණිවිධියක් 2012 ජනවාරියේ දී ප්‍රසිද්ධියට පැමිණුනි. බැසිල් රාජපක්ෂ “ වීමතිය ඇති කරන අවක්ෂකිත්තා ” කතා කළ බව සඳහන් කරන එම කේබල් පණිවිධි තිබුණාමලයේ සිසුන් පස්දෙනා සාතනය කරන ලද්දේ ශ්‍රී ලංකා පොලීසියේ සහ හමුදාවේ අයවුලුන් ද සමග විශේෂ කාර්ය බලකාය විසින් විය හැකි බව ඔහු කිවේ යැයි ද සඳහන් කරයි. රහස්‍යතාවයේ විශ්වාසය මත පදනම්ව කරන ලද නමුත් බැසිල් රාජපක්ෂ, විසින් එම අපරාධයට වගකිව යුතු ආරක්ෂක අංශ නම් කිරීම මැත කාලීන රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික ඉතිහාසයෙහි දුර්ලභ අවස්ථාවක් විය යුතු ය. එම සාකච්ඡාවේදී ම බැසිල් රාජපක්ෂ විසින් ඇමෙරිකානු තානාපතිවරයාට කී බවට වාර්තා වී ඇති අනෙක්

5

එකල්හි ශ්‍රී ලංකාවේ ඇමෙරිකානු තානාපතිවරයා වූන් පසුව බරක් මිඛාමා පාලනය යටතේ දකුණු ආසියාව බාර නියෝජ්‍ය රාජ්‍ය ලේකම්වරයාවුන් රෝබට් බිලේක් විසින් යටන ලද සම්පූර්ණ කේබල් පණිවිධි සඳහා බලන්න : <http://www.wikileaks-forum.com/index.php?topic=8231.0>.

කරුණක් නම් ජනාධිපතිවරයාගේ සම්පතම දේශපාලන මිතුරන් දෙදෙනෙකු වන ඔශ්‍රේලස් දේවානන්ද සහ විනායගමුරති මුරලිදරන් (නොහොත් කරුනල් කරුනා) ඔවුන්ගේ සන්නද්ධ කේඛරුවරුන් දේශපාලන අධිකාරයන් මත මූදා හරිමින් උතුරු තැගෙනහිර දී ප්‍රශ්න ඇති කරමින් සිටින බවයි. අගෝස්තු මාසයේ දී උදයන් ප්‍රවත් පතට එල්ල කළ ප්‍රභාරය ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදා පිරිස්හි ආධාරය ඇතිව ඔශ්‍රේලස් දේවානන්දගේ දේශපාලන පක්ෂය විසින් කරන්නට ඇතැයි ද බැසිල් රාජපක්ෂ විසින් කියා තිබුණි.

ත්‍රිකුණාමල සිදුවීම අවස්ථාවහි සුදුරෝලි ප්‍රවත්පතෙහි කරුතා වූ එන්. විද්‍යාදරන් සිසුන් දෙදෙනාගේ මරණය සිදුවූයේ ඒ සම්බන්ධයෙන් රජයේ කතාන්තරය වූ එකලස් කරමින් සිටි බෝම්බයක් පිළිම තිසා නොහැකි බවට සුකිරිදරාජන් තමාට වහාම දැනුම් දුන් බව සිහි ගන්වයි. ඔහු මෙම නිගමනයට පැමිණ සිටියේ මෘතදේශාගාරයේ කාරය මණ්ඩලය සමග කතා කිරීමෙන් පසුව ය. කතුවරයාගෙන් ලද තිශ්විත උපදෙස් මත මෘතදේශාගාරයේ අවම මුරකාවල් ඇති අවස්ථාවක සුකිරිදරාජන් ඊට ඇතුළේ වී ලබා ගත් ජායාරූප සුදුරෝලි ප්‍රවත්පත ඊළග දිනයේ දී පළ කරන ලදී, එමගින් රජයේ කතාන්තරය සහමුලින්ම අනාථ විය. දෙදිනකට පසු රාජකාරීය පිණීස යැම පිණීස සූදානම් වෙමින් සිටි සුගිරිදරාජන් නිවසින් පිටතට කැඳවූ යතුරු පැදිකරුවන් කණ්ඩායමක් ලග ලග වෙඩි තබා ඔහු සාතනය කරන ලදී.

දේවානන්ද සහ කරුණා ජනාධිපති රාජපක්ෂට තවමත් තැතිව ම බැරි සගයින් ය. උතුරෙහි සහ තැගෙනහිරෙහි පාලක සන්ධානයේ වාසනාව රඳා පවත්වා ගැනීමට එම දෙදෙනා ම අත්‍යවශ්‍ය ය. මෙම තත්ත්වය යටතේ මෙම අපරාධයන් සම්බන්ධයෙන් කවර හෝ වග්ධීමක් ඇති වනු ඇතැයි සිතීම දුෂ්කර බව ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය නිදහස් ආයතන කළේපනා කරති. එක්සත් ජනපද තානාපතිවරයාගේ කේබල් පණීවිඩය හෙළිදරව් වීමෙන් පසු මාධ්‍ය ගණනාවක් එහි අන්තර්ගතය යළි පළ කළහ. මෙම සියලු මාධ්‍ය අතුරින් දේවානන්ද අපහාස නඩුවක් පැවැරීමට තෝරාගෙන ඇත්තේ උදයන් ප්‍රවත්පත පමණි.

2009 ජනවාරියේදී සන්බේ ලිඛිත කරුතා ලසන්ත විකුමතුංගගේ සාතනය කිරීම හෝ 2010 ජනවාරියේ දී කාලුන් ඩිල්පී ප්‍රගිත් එක්නැලිගොඩ අතුරුදහන් කරවීම හෝ සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණයන්හි ප්‍රගතියන් තැති තරම් ය. තීරණාත්මක හෙළිදරව්වක් අත ලග යැයි කළින් කළට පරීක්ෂණ බාර ආයතන විසින් කරනු ලබන නිවේදන නොසළකා මෙම සිදුවීම දෙක ම සම්බන්ධයෙන් වන නඩු විභාග තැවත තැවත කළේ දමා තිබේ. පොලිසිය තවමත් කිසිදු වැදගත් හෝඩ්වාවක් වාර්තා කර තැත.

මෙම අතර අයි.එෂ්.ජේ. සමාජික නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යාපාරය සහ ශ්‍රී ලංකා ව්‍යතිතිය ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සංගමය ද ඇතුළුව ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ ව්‍යතිතියමය ආයතන විසින් දුර්ව්‍යාපක නොලැබේමේ මෙම සංස්කෘතිය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය මතු කිරීම රජයේ පිරිස් විසින් රාජ දේශී ක්‍රියාවක් ලෙස හංවඩු සෙනු ලැබ ඇත. මෙම වසරේ ජනවාරි මාසයේ දෙවන සතියේ දී රජයේ රෘපවාහිනී නාලිකාවක් නි.මා.ව්‍යා.ට එරෙහිව අතිශය දරුණු ප්‍රභාරයක් දියත් කළේ ය. නි.මා.ව්‍යා. සාම්ප්‍රදායික සහ ක්‍රියාකාරීන් යෙදුණු උද්‍යෝග්‍යාණයන්හි විඩියෝ දරුණ පෙන්වමින් එම නාලිකාව දුෂ්ච වවන යොදා ගෙනිමින් ප්‍රභාරාත්මක විස්තරයක් කළේ ය. ශ්‍රී ලංකාවේ අයි.එෂ්.ජේ. මූලාග විසින් සපයන ලද වශවසනිය

පරිවර්ථනයකට අනුව මෙම විස්තර කළනය නි.මා.ව්‍යා. ක්‍රියාකාරීන් රන් කහවනු සහ තනතුරු සඳහා මාතා භූමිය පාවා දෙන දෝශීන්” ලෙස සඳහන් කර තිබුණි. රජවරුන්ගේ සමයන්හිදී මරා සාතනය කරන ලද පුද්ගලයින්ගෙන් පැවැතෙන්නන් “තවමත් ජ්‍වතුන් අතර” ඉන්නේ යැයි අපහාසයෙන් සඳහන් කළ එය ” රටට නොදැක් නොකරන එවුන්ට දිනෙක නොහොඳක්ම සිදුවනු ඇතැයි” ගපහ කළේ ය.

වාග් ප්‍රහාර පිළිවෙතක් බවට

ඡනවාරි 10දා රජයේ මාධ්‍ය ශ්‍රී ලංකාවට යුරෝපා සංගමයෙන් ලැබෙමින් තිබූ ජ්.එස්.පී ජේලස් ආර්ථික සහනයන් වැළැක්වීමට පෙන්සම යැවුයේ යැයි නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යාපාරයට වෝදනා කළේය. එහි හිටපු කැඳවුම්කරුවන් දෙදෙනෙකු සහ නොනමින් නමුත් ඇගවෙන පරිදි ඒ වන විට සිටි කැඳවුම්කරු ද, ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ කරමාන්ත වාසි ලබමින් සිටි එම සහනය අභෝසි කිරීමට කටයුතු කළැයි එම වෝදනාවෙන් කියවේනි. වාර්තාවෙහි දරුණු එදිරිවාදී වගාලාප නොතිබුණු ද නම් කරන ලද පුද්ගලයින් “ ජාති දෝශී අයවුත්තා ” ලෙසත් “ විදේශ අරමුදලින් ජ්‍වත්වන ” අය ලෙසත් හඳුන්වා තිබුණි. මෙම වෝදනා බොහෝ කොට ම වැරදිය. මන්ද යන් නි.මා.ව්‍යා. කිසි විටෙක ශ්‍රී ලංකාවට ලැබුණ වෙළඳ සහනය අභෝසි කරන ලෙස ඉල්ලා නොසිටි නිසායි.

මෙම විශේෂ වාග් ප්‍රහාරය එල්ල වන්නට ඇත්තේ නි.මා.ව්‍යා. ය පසුගිය ඡනවාරි මාසයන්හි දී ඡනමාධ්‍යවේදීන්ට පමුණුවන ලද අපරාධකාරී ප්‍රහාරයන් අනුස්මරණය කරමින් ඡනවාරි 25 දින ‘කළ ඡනවාරිය’ නමින් උද්‍යෝගනයක් සංවිධානය කරමින් සිටීම නිසා විය හැකි ය. ලසන්ත විතුමත් සාතනය මෙන්ම ප්‍රගින් එක්නැඳිගොඩ අතුරුදහන්වීම ද ඡනවාරි මාසයන්හි සිදුවූ එවැනි අපරාධ අතර වෙති. නි.මා.ව්‍යා.ය විසින් සංවිධානය කළ උද්‍යෝගනය පැවැත්වීමට දිනකට පෙර එය කොළඹ කොටුව දුම්රිය පොල ඉදිරිපිට ඉතා කුඩා බේමිකඩකට සීමා කළයුතු බවට අධිකරණ නියෝගයක් ආණ්ඩුව ලබා ගත්තේ ය. උද්‍යෝගනය දිනයෙහි එය පැවැත්වීමට නියමිතව තිබූ ස්ථානය පොල රැගත් දාමරික පිරිස් විසින් කළේකුම අල්ලා ගෙන තිබුණි. මෙම පිරිස් අතදාරා සිටි සටන් පාය විසින් නි.මා.ව්‍යා.ය එල්ලේවිරීයේ සහායකයු ලෙස කෙළින්ම හඳුන්වා තිබුණි. 2009 මැයි මාසයේ දී දෙපාර්තමේන්තුව විසින්ම කරන ලද උග්‍ර මානව හිමිකම කෙළෙසීම වාර්තා වූ සිවිල් පුද්ධයකින් පසු ආණ්ඩුවේ හමුදා විසින් වාර්ගික කුරුලිකාර කණ්ඩායමක් වූ එල්ලේවිරී ය පරාජය කරන ලදී.

ඡනවාරි 25 දින රජයේ බෙළි නිවිස් ප්‍රවත්පත කතුවැකියක් පළ කරමින් “ කඩාකජ්පල්කාරී පිරිස් විසින් රටෙහි ඉදිරිගමන වැළැක්වීමට දුරනු ලබන ප්‍රයත්නයන් මරදනය කරනු ඇතැයි ” අනතුරු හැගවුයේ ය. එම කතුවැකිය නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යාපාරය “ ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව හෙළා දකින එවැනි සංවිධාන අතර ඉදිරියෙන්ම සිටින ” එකක් ලෙස හඳුන්වා තිබුණි. නි.මා.ව්‍යා. අරුබුද මැයි හිරවී සිටින බවටත් එය තමන් ගැනම බොහෝ විමසා ගැනීම ” කළ යුතු බවටත් කතුවැකිය අනතුරු හැගවුයේ ය.

ඡනවාරි 26 දා රජයේ ලේක්හවුස් (ලංකාවේ එක්සත් ප්‍රවත්ති පත්‍ර සමාගම) ආයතනයේ සිංහල ප්‍රවත්පත වන දිනමින් අමාත්‍ය කෙහෙලිය රඹුක්වැල්ලගේ

ප්‍රකාශයක් පළ කරමින් කියා සිටියේ මානව හිමිකම් සහ ප්‍රතිසන්ධානය වෙනුවෙන් ව්‍යාපාරයන්හි යෙදෙන විදේශීගත ජනමාධ්‍යවේදීන් රට “අපකිර්තියට” පත් කරන “දේශීන්” බවය. පසුව එම ආයතනයේ ම බෙලි නිවිස් ප්‍රවත්පත ජනමාධ්‍ය නිදහස වෙනුවෙන් කටයුතු කරන්නන් ඇතුළුව මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් ගණනාවක් නමින් සඳහන් කොට ඔවුන් පරාජය කරන ලද දෙමළ කුරුලිකාර කණ්ඩායමේ ඉතිරිවී සිටින තුස්තවාදී පිරිස් සමග කටයුතු කරන්නේ යැයි වාර්තාවක් පළ කළේ ය.

ජනමාධ්‍ය නිදහස වෙනුවෙන් ක්‍රියාකරන්නකු වන සූනන්ද දේශීලිය ශ්‍රී ලංකාව පාවා දීමේ ක්‍රියාවලියේ දිගටම නියෝලෙමින් පරාජීත දෙමළ කුරුලිකාර කණ්ඩායම වන එල්ටීටීර්යේ ඉතිරි වී සිටින කොටස් සමග කටයුතු කරන්නේ යැයි පසුව එල්ක් හවුස් ආයතනයේ ඉංග්‍රීසි භාෂා දිනපතා ප්‍රවත්පත වන බෙලි නිවිස් වාර්තා කළේය.

මාර්තු 16දා මානම හිමිකම් ආරක්ෂකයින් පිරිහුණු පුද්ගලයින් ලෙස දැක් වූ දිනමිණ “එල්ටීටීර්යේ ප්‍රවාරකයකු” යැයි දේශීලිය හෙලා දැක්කේ ය. ඉරානය වැනි රටකදී නම් මෙවැනි භූෂ්ධයින් ගල් ගසා මරා දමනු ඇතැයි එය අනතුරු හැගවුයේය.

එක්සත් ජාතින්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ 2012 මාර්තු සැසිවාරය ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් වාර්තාව විමසා බලන යෝජනාවක් සැලකිල්ලට ගැනීමත් සමග මෙම ගරහා කිරීම ඉහළ නැගුණී. මාර්තු 16වන දින ලියු කතුවැකියක් මගින් එය මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් “පිරිහුණු පුද්ගලයින් ලෙස” හැදින් වූ අතර නමින් සඳහන් කළ මාධ්‍ය නිදහස් උද්‍යෝග්‍යකයින් “එල්ටීටීර් ප්‍රවාරකයින් ලෙස” ගරහාවට ලක් කළේ ය. තවද “ඉරානය වැනි රටක දී නම් මෙවැනි පුද්ගලයින් ගල් ගසා මරා දමනු ඇතැයි” එය අනතුරු ඇත වූයේ ය.

මාධ්‍ය සේවක වෘත්තීය සම්මේලනයේ (ලේක්හැඩුසියේ සහ අනෙක් රාජ්‍ය ජනමාධ්‍ය ආයතනයන්හි සේවකයින් මූලික වශයෙන් එයට ඇතුළත් වේ) ජේත්‍ය්‍ය නායකයකු වන ධර්මසිර ලංකාජේලි එලෙස ගරහාවට ලක් වූ ප්‍රධාන ඉලක්කයක් විය. මෙම ප්‍රහාරයන් සමාජ විද්‍යාඥයින් සහ දේශපාලන විවාරකයින් වන පී. සරවනමුත්තු, නිමල්කා ප්‍රනාන්ද්‍ර, සහ සුනිලා අබේසේකර වැනි අය කරාද යුද්ධාච්චානයේ සිට ප්‍රතිසන්ධානය සහ මානව හිමිකම් කෙළෙසීම සම්බන්ධයෙන් වගකීම ඉල්ලා සිටි ක්‍රිස්තියාති සහාවේ ප්‍රධාන පිරිස් කරාද යොමු විය.

රජයට අයත් අයි.ඊ.එන්.රපවාහිනී නාලිකාව ජනමාධ්‍යවේදීන්ට සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්ට වාග් ප්‍රහාර සඳහා යොදා ගැනෙන තවත් තෝතැන්තකි. මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ 19වන සැසි වාරයට සහභාගි වූ ජනමාධ්‍යවේදීන්ට “රට පාවා” දුන් බවට වෝදනා කරමින් ජනවරි 9 සහ 24 දින ඇතුළත පමණක් එය ‘විමසුම’ නම් වැඩ සටහන් පහක් විකාශනය කළා ය. එට අමතරව විවිධ දේශපාලන පිරිස් විසින් ජනමාධ්‍යවේදීන් සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් විදේශ බලවෙශ විසින් තැවැවෙන තුස්තවාදීන් සහ දෝහින් ලෙස පින්තාරු කරමින් සකස් කරන ලද ජායාරූප ප්‍රවාරය කෙරුණි.

මාර්තු 23දා මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ යෝජනාවට විරැදුළුව කතා කරමින් අමාත්‍ය මර්ටින් සිල්වා විදේශීත ජනමාධ්‍යවේදීන් යළි සිය රට බලා පැමිණිය හොත් ඔවුන්ගේ “අඩු කඩන” බවට තර්ජනය කළේ ය. එමෙහි සඳහන් කරන ලද එක් මාධ්‍යවේදීයකු වූයේ 2009 ජූනි මාසයේ දී කොළඹ නගරයෙහිදී ම කුරිරු ප්‍රභාරයකට ලක්ව සඳාකාලික අංග විකලත්වයකට පත් වූ ජනමාධ්‍යවේදී පෝද්දාල ජයන්ත ය. ජනමාධ්‍යවේදීන් සමග නපුරු ගැටුම්වලට ප්‍රසිද්ධියක් උසුලන සිල්වා 2009 ජනවාරි මාසයේ දී ලසන්ත විතුමතුංගගේ සාතනය කිරීම සහ ජයන්තට පහර දීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රශ්නයාව තමන්ට හිමියැයි 2009 ජූනි මාසයේ දී ප්‍රසිද්ධියේ කී බව වාර්තා විය. පසුව ඔහු තමා එසේ නොකි බව ප්‍රකාශ කළ තමුන් ජනමාධ්‍ය ද්‍රව්‍යම්කරුවකු ලෙස දිගටම උග්‍ර අසහනයන් ඇති කරයි.

මාර්තු 22දින රජයේ අයි.ඊ.එන්. නාලිකාව එවකට ශ්‍රී ලංකා වංත්තීය පත්‍රකලාවේදීන්ගේ සංගමයේ සහාපති වූ යුතාසිර කොත්තිගොඩ ප්‍රසුඩ්මෙහි පෙන්වමින් තමන් ඉක්මනින්ම “දෝහියකු” හෙළි දරවි කරන බව වාර්තා කළේ ය. විස්තර කථිකයා මරුදානකාරී තත්ත්වය හමුවෙහි රට හැර යාමට සිදුවූ ජනමාධ්‍යවේදීන් ගණනාවක් “මාධ්‍ය දෝහින්” ලෙස සඳහන් කොට කොත්තිගොඩ ඔහුගේ වාර්තාකරණයන් මගින් දෙමළල බියස්පෝරාවේ යම් පිරිස් විසින් ගෙනයමින් තිබෙන රට බෙදීමේ අරමුණට සහාය දෙන්නේ යැයි ඇගුවුයේ ය.

ශ්‍රී ලංකා වංත්තීය ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සංගමය SLWJA (දුන් එය ශ්‍රී ලංකා ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සංගමය ලෙස සිය නාමය වෙනස් කර තිබේ SLJA.) දීර්ශ කාලයක් අයි.එන්.ඩේ. හි සාමාජික සංවිධානයකි. කොත්තිගොඩට පෙර එහි සහාපතිවරයා වූ පෝද්දාල ජයන්ත 2010 ජනවාරි මාසයේ සිට රේට සය මසකට පෙර ඔහුට එල්ල වූ කුරිරු පහරදීම හේතු කොට ගෙන ජීවත්වන්නේ පිටුවහල්ව ය. මාර්තු 23දා කොත්තිගොඩ අයිටිඑන් නාලිකාව විසින් තමන්ට එල්ල කළ තර්ජන පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකාවේ ජනමාධ්‍ය ඇමැතිවරයා වූ ලක්ෂ්මන් යාපා අධ්‍යාපනයෙන් ප්‍රවත්පත් සාකච්ඡාවක දී විමසිය. ඇමැතිවරයා එම අවස්ථාවේදී ම අයි.ඊ.එන්.හි ප්‍රවත්ති කතුවරයා වූ සුදුරුමන් රැදිලියගොඩ ඇමතු බවත් කොත්තිගොඩට එරෙහි ප්‍රභාර නතර කරන බවට සහතිකයක් ලබා දුන් බවත් වාර්තා වේ. එනමුත් ශ්‍රී ලංකාවේ අයි.එන්.ඩේ.හි විශ්වසනීය මූලාශ්‍යයන්ට අනුව එම ප්‍රභාර තැවැකි නැතු.

රාජ්‍ය මාධ්‍ය මගින් කරන සිය විග්‍රහයන්හි දී නින්දිත ගැරහිම එල්ල කරන ජනමාධ්‍යවේදීන් දෙනෙනෙකු සිටී. අයකු නම් සිය උදෑසන වැඩි සටහනෙහි දී ජාතියේ සතුරන් යැයි කියුවෙන පුද්ගලයින් නම් කර හෙළා ද්‍රිමින් උග්‍ර ප්‍රභාරයන්හි යෙදෙන ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාවේ සහාපති හඩිසන් සමරසිංහ ය. අයි.ඊ.එන්. රාජ්‍ය පාලිත ගුවන් තරංග කළමනාකරණය පිළිබඳව ප්‍රශ්න කිරීමට ව්‍යවස්ථාමය අයිතියක් ඇති පාර්ලිමේන්තු විරැදුළු පාර්ශවය තිහඩිව

ප්‍රවත් වෙබ් අඩවි මරුදානය

එක්ත කී මෙම තත්ත්වය ගැන ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්නා තැති ගැන්වෙන සුළු තත්ත්වයක් නම් රාජ්‍ය පාලිත ගුවන් තරංග කළමනාකරණය පිළිබඳව ප්‍රශ්න කිරීමට ව්‍යවස්ථාමය අයිතියක් ඇති පාර්ලිමේන්තු විරැදුළු පාර්ශවය තිහඩිව

සිටිමට තීරණය කර තිබීම සි. පසුගිය සැප්තැම්බරයේ දී ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය සම්බන්ධ පාර්ලිමේන්තු තේරීම් කාරක සභාව රස්වී පැය භාගයකට පසු විසිර ගියේ එහි සාමාජිකයින්ට න්‍යාය පත්‍රයක් ලබා නොදීම නිසා සාකච්ඡා කිරීමට මැයක් නොවූ බැවිනි.

තමන්ට මාධ්‍යයෙහි අල්ප ඉඩක් පමණක් ලැබෙන බැවින් මාධ්‍ය නිදහස උදෙසා නැගී සිටිමට තමන්ට බැඳීමක් නැතැයි විපක්ෂ නායකත්වය තර්ක කරයි. මැත දී සියල් රාජ්‍ය ජනමාධ්‍ය වර්ජනය කරන්නායි ඉල්ලා සිටි පාර්ලිමේන්තු විපක්ෂ නායක රනිල් විකුමසිංහ එමගින් විවේචන කැදාවා ගත්තේ ය. එම ස්ථාවරය තවදුරටත් ගෙන යමින් ඔහු කියා සිටියේ කිසිදු විවේචනයින් තොරව වත්මන් රාජ්‍ය පාලනයේ ගිරුවන් බවට පත් ව සිටින සියල් ජනමාධ්‍ය වර්ජනය කළ යුතු බවයි. එහිලා ඔහු සිංහල, දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි බසින් විකාශනයන් ඇති එක් මාධ්‍ය ආයතනයක් විශේෂ කොට සඳහන් කළේ ය. මෙම කුපිතකාරී ප්‍රකාශය ගැන ඔහු පසුගැවන්නේ නැතු. ඔහු කියා සිටින්නේ දේශපාලන විරුද්ධ පාර්ශවය ආණ්ඩුකරණය යහපත් කිරීම සඳහා කළ හැකි සියල්ල කරමින් සිටින බවය. එසේ නමුත් පටු වාණිජ අවශ්‍යතාවයන් නිසා ජනමාධ්‍ය එයට ප්‍රවාරයක් ලබා දෙන්නේ නැති බව ය. ඔහු දක්වන පින්තුරයට අනුව ජනමාධ්‍ය කැමැත්තෙන් ම වත්මන් රිජ්මයේ සභායකයකු බවට පත්ව සිටින අතර එහි සැම රැවියකටම ආ වඩයි.

මෙම තත්ත්වයට මුහුණ දීම පිණිස විරුද්ධ පක්ෂ අන්තර ජාල සම්පත් යොදා ගනිමින් ප්‍රතිචාර දක්වන බව පෙනෙන්නට තිබේ. එමෙන්ම මැත මාසයන්හි දී ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ අන්තර්ගතයන් ඇති වෙබ් අඩවි හිතුවක්කාර නීති වෙනස්කම් සහ නිරන්තර බාධාකිරීම්වලට මුහුණ දී තිබේ. 2011 දෙසැම්බරයේ දී රටෙහි තොරතුරු ඇතුළත් සියල් වෙබ් අඩවි ලියා පදිංචි කළ යුතු යැයි ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය නිතියක් පැනවීය. මූලික අයිතිවාසිකම් නීති යටතේ මෙම නියෝගයට අහියෝග කළ නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යාපාරයේ මූලික අයිතිවාසිකම් පෙන්සම, පෙන්සම්කරුවන්ට මෙම කාරණය සම්බන්ධයෙන් අදාළත්වයක් නැතැයි ද අදාළ වෙබ් අඩවි එම නියෝගයට අවනත වී ලියා පදිංචි වී ඇතැයි ද යන පදනම යටතේ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් බැහැර කරන ලදී.

ඡනි 29 දා කොළඹ නගරාරක්ෂක පොලිසිය ශ්‍රී ලංකා එක්ස් නිවිස් සහ ශ්‍රී ලංකා මිරර යන වෙබ් අඩවි දෙකෙහි කාර්යාලයන්ට කඩා පැන එහි සිටි කාර්ය මණ්ඩලය ද උපකරණ ද අත් අඩංගුවට ගන්නා ලදී. එදින උදැසන එම වෙබ් අඩවි දෙක හවුලේ පාවිච්චි කළ කාර්යාලය නිවහනට 25 දෙනෙකුගෙන් පමණ සමන්වීත පොලිස් පිරිසක් ඇතුළු වූහ. කාර්යාලයට අගුල දමා කාර්ය මණ්ඩලය තෙපැයක් පුරා එහි ඇතුළත රඳවා ගෙන ප්‍රශ්න කළ පොලිසිය පසුව ඔවුන්ව අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලස්ථානයට රගෙන ගියේය. පුවත් වෙබ් අඩවි කාර්යාලයේ වූ පරිසනක සහ අනෙක් උපකරණ ද පොලිස් බාරයට ගැනීන.

එම අවස්ථාවේදී ම පොලිසිය ශ්‍රී ලංකා මිරරහි හිටපු කරන සහ ඒ වන විට ශ්‍රී ලංකා එක්ස් නිවිස්හි කරනා ද වූ රුවන් පර්ඩිනැන්ඩ්ස්ගේ නිවිසට ද පැන පරීක්ෂා කළහ. පර්ණිනැන්ඩ්ස් මෘගල සමරවීරගේ දේශපාලන සම්පතමයකු වන අතර ඔහුගේ සියල් වෙබ් අඩවි නමින් නැතත් ප්‍රධාන විපක්ෂය වූ එක්සත් ජාතික පක්ෂය සමග සම්බන්ධය. මෙම පොලිස් සේදිසියට පෙරදා ශ්‍රී ලංකා

ආණ්ඩුව දෙමළ භාඡා වෙබ් අඩවි පහකට ප්‍රවීශ්‍යවීමේ අවකාශ වසා දමන ලෙස නියෝග කර තිබුණි. ඒවා නම් මැයිල් වින්, අතිරුවු, සරිතන්, පොන්ගු තමිල් සහ පතිචු ය. ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධ තොරතුරු අධ්‍යාපන සියලු වෙබ් අඩවි ලියා පදිංචි කරන සේ නියෝගය නිතුත් කළ 2011 නොවැම්බරයේ දී තහනම් කරන ලද වෙබ් අඩවි පහක් වූ අතර ඉන් එකක් වූයේ ශ්‍රී ලංකා මිරර ය. පසුව එම තහංසිය ඉවත් කරන ලද්දේ ලියා පදිංචි කර නැති වෙබ් අඩවි වලට පුරුක් සම්බන්ධයක් නොදෙන බවට වූ පොරොන්දුවක් උඩය.

පුත්‍ර 29 දා වෙබ් අඩවි මරදනය සිදු වූයේ දේශපාලනීක වශයෙන් සංවේදී නැගෙනහිර ද ඇතුළත් නව මැතිවරණ පැවැත්වීම පිළිස පලාත් සහා තුනක කවුන්සිල විසුරුවා හැරීමත් සමග ය. නිදහස් මාධ්‍ය මත කුරුණු මෙම පොලිස් සෝදිසි එකී පලාත්හි එලඹෙන මැතිවරණ සමයෙහි විවේචනාත්මක පුවත් මැඩලිමට දරන ලද ප්‍රයත්ත්‍යාක් විය හැකි ය. පොලිස් කඩා පැනීමෙන් දෙසතියකට පසු ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය නියෝගයක් නිකුත් කරමින් ලියා පදිංචි කිරීමේ අවශ්‍යතාවය යළි අවධාරණය කළේ වාර්ෂික ගාස්තුවක් ද නියම කරමිනි.

මෙම නියෝග අධිකරණමය සුපරීක්ෂාවකට බඳුන් වී තැත. පොලිස් කඩා පැනීමට ලක් වූ වෙබ් අඩවි හිමිකරුවන් විසින් පවරන ලද මුලික අයිතිවාසිකම් පෙත්සමක් සලකා බලන අතරතුර ලියා පදිංචිය සම්බන්ධයෙන් තමන් විසින් කළින් දෙන ලද නින්දුවට වැරදි අර්ථ කළනයක් නොදෙන ලෙස ග්‍රේෂ්‍යාධිකරණය අනතුරු ඇගැවීය. එමෙන්ම අත් අධ්‍යාවච ගන්නා ලද පරිගණක දෙසතියක් ඇතුළත ආපසු බාරදෙන ලෙස ද එය නියෝග කළාය. මේ අතර අත් අධ්‍යාවච ගන්නා ලද වෙබ් අඩවි කාරය මෙස්බල එක් දිනකට පසු කොළඹ මහේස්ත්‍රාත්වරයාගේ නියෝගය මත ඇප පිට නිදහස් කර තිබුණි. මෙම නඩු විභාගය ඇසි ගෙන යන අන්දම අනුව පැමිණිලි පාර්ශවය තැබුව දිගට ගෙන යැමට උනන්දුවක් දක්වන්නේ නැතැයි සමරවීර කළුපනා කරයි. මන්ද යත් එය මුළුන් දූෂ්‍යකර තත්ත්වයකට පත් කළ හැකි බැවිනි. වෙබ් අඩවි සෝදිසි කිරීම පිළිස පොලිසිය වරෙන්තුව ලබා ගෙන ඇත්තේ ඒවා “රාජකීය මහිමය” කෙළෙසන්නේය යන වෝදනාව යටතේ වීම නිසා ග්‍රේෂ්‍යාධිකරණය පැමිණිල්ල සම්බන්ධයෙන් ගරුසරුවක් නොපෙන්වන බව පෙනී ගොස් තිබේ.

වෙබ් අඩවි කාරයාල පොලිසිය විසින් සෝදිසි කළ දිනයෙහි කාරය බහුල වාණිජ පෙදෙසක දී කුදලා සුදු වැන් රථයක දා ගැනීමේ අරමුණින්දේ ශ්‍රී ලංකා එක්ස් නිවිස් වෙබ් අඩවියේ වාර්තාකාර ගාන්ත විශේෂුරිය හඟා ආ මැරවැර පිරිසක් ඔහු වටකර ගත්හ. එම මැර ක්‍රේඩියලුම් බේරි දිව ගොස් ජීවිතය බෙරා ගැනීමට ඔහු සමත් විය. අසල්වැසි දකුණු ආසියා රටක සාපේක්ෂ ආරක්ෂාව කරා පලා යාමට පෙර එළඹුන දෙසතිය ඔහු ගත කළේ කොළඹ සහ අවට නිවෙස්හි සැශ්‍යවී සිටිමිනි.

මෙම පැහැර ගැනීමේ ප්‍රයත්ත්‍යාක් හේතු තවමත් අපැහැදිලි ය. එම සිදුවීමට පසු කොළඹ ජනමාධ්‍යයන්හි පළ වූ වාර්තා කියා සිටියේ විශේෂුරිය විපාක්ෂීක වෙබ් අඩවි පවත්වා ගෙන යන ආකාරය ගැන ඇතුළත තොරතුරු දන්නා අයකු බවයි.

පුවත්පත් මණ්ඩලය යළි පිහිටුවේම

දිරිස කාලයක් නිස්සේ අක්‍රියව පැවැති පුවත්පත් මණ්ඩලය යළි පණෑනුවේම පිළිබඳව ද ශ්‍රී ලංකාවේ ජන මාධ්‍ය ප්‍රජාව කණ්ස්සලු වෙති. මෙම පනතට දුෂ්චාරු වගන්ති කිහිපයක් ද ඇතුළත් ය. ඉන් එකක් නම් රටෙහි ක්‍රියාත්මක ඕනෑම තීතියක් කෙළෙසා ඇතුළත් යන වෝදනාව උඩ අපරාධ නීතිය යටතේ නැඩු විභාග කිරීමට එයට ඇති බලය සි. දෙවසරකට පෙර එය යළි පිහිටුවන තැන් පටන් එය පැවැති ඇත්තේ නිදායිලිව ය. ජනමාධ්‍යවේදීන් අතුරින් අධ්‍යක්ෂවරයකු පත් කිරීමට ජනාධිපතිවරයා ගත් උත්සාහයන් බොහෝ දෙනෙකු එකී ආරාධනය ප්‍රතික්ෂේප කිරීම නිසා අසාර්ථක විය. ආරියනන්ද දොඹගහවත්ත රේට පත් කිරීමෙන් පසු සම්කරණය වෙනස් වූ බව පෙන්. මත්ද යත් යළි පණ ගන්වන ලද පුවත්පත් මණ්ඩලයට එක්වූ ප්‍රසිද්ධියක් ඇති ප්‍රථම ජනමාධ්‍යවේදීයා ඔහු වූ නිසා ය.

ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ රජයේ ව්‍යවසාය පිළිබඳ කමිටුව (කේප්) මැත්දී පුවත්පත් මණ්ඩලය පවත්වාගෙන යැමේ වැය සළකා බලා එය වසා දුම්මට යෝජනා කළේ ය. එසේ නමුත් ආණ්ඩුව ජනමාධ්‍ය අරභයා එමගින් පවත්වා ගත හැකි දණ්ඩන බලය නිසාම එම උපදේශය පිළිනොගන්නවා ඇත.

පුවත්පත් කර්මාන්තය විසින් පිහිටුවන ලද ස්වයං නියාමන යාන්ත්‍රණය වූ ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසම ජනමාධ්‍ය ප්‍රජාවෙහි විශ්වාසය තවදුරටත් භාක්ති විදිමින් සිටී. එසේ නමුත් ඉදිරි දෙවසර තුළ විදේශාධාර නොලැබේ යාමේ අනතර මත එහි අදාළත්වය තැනිව යාමට ඉඩ තිබේ. 16දෙනෙකුගෙන් සමන්විත පුරුණ කාලීන කාර්ය මණ්ඩලයක් සහිත පුවත්පත් මණ්ඩලයට සාපේක්ෂව සම්පත් උපාන නමුත් පැමිණිලි නිලධාරීන් තිදෙනෙකු පමණක් ඇතිව කටයුතු කරන පැමිණිලි කොමිසම පුවත්පත් කර්මාන්තයේ විශ්වාසය ලබන නිසාම වඩා විශ්වසනීයත්වයක් පෙන්නුම් කරයි.

විශේෂයෙන්ම පශ්චාත් දුද්ධ සන්දර්භය තුළ වඩා තීරණාත්මක කාර්ය භාරයක් ඉටු කළ හැකි ප්‍රාදේශීය ජනමාධ්‍යවේදීනු අසමාන වැටුප් සහ රැකියා කොන්දේසිවලින් දිගටම පිඩා විදිති. එමගින් ඔවුන්ගේ කැපවීම සහ උනන්දුව බාලවෙයි. තොරතුරු මූලාශ්‍ර මෙන්ම කොළඹ මාධ්‍යට පමණක් තොරතුරු සැපයිය යුතු යැයි කළේපනා කරන ආණ්ඩුවේ ආයතන නිසා ද මිහු කොන්වී සිටිති. මෙම වෘත්තීය ජනමාධ්‍යවේ දී ප්‍රහේද්‍යට තොරතුරු නිදහස් තීතිය විශේෂයෙන් වැදගත් ය. මේ නිසාම උගත් පාඩම් කොමිසමේ එකී තිරදේශය නිසි වගකීමකින් යුතුව ක්‍රියාත්මක කරන සේ ඉල්ලා සිටීමට මෙම පිරිසට විශේෂ හේතුවක් තිබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජනමාධ්‍යයන්හි ඇති දුර්වල මුල්‍ය තත්ත්වය නිසා එවා වෙළඳ දැන්වීම් තෙරපුමට යටත්වීමට ඇති ඉඩ වැඩිය. වෙළඳ දැන්වීම් ක්ෂේත්‍රයෙහි ආණ්ඩුව සහ එහි ආයතන සතු මහ බලය විසින් මෙම තත්ත්වය කිසි ලෙසකින් සමඟන් නොකරයි. ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් ආයතනය විසින් කරන ලද මැත් සම්ක්ෂාත්‍යකට අනුව රටෙහි සමස්ත වෙළඳ දැන්වීම් වැයෙන් සියයට 16ක් ම ඇත්තේ ආණ්ඩුවේ මූලාශ්‍රයන්ට ය. තවද මාධ්‍යයෙහි ආණ්ඩුව සතු පුළුල් හිමිකාරකම ද සළකන කළ එහි වෙළඳ දැන්වීම් වැය රටන් වඩා එනම් සියයට 38ක් තරම් වෙයි. මෙම බල මූලාශ්‍රයට වත්මන් පාලනය විසින් බැංකු වැනි

පොදු ආයතන පවරා ගැනීමෙන් ලබා ගෙන ඇති බලපෑම ද එක් කළ යුතු ය. මේ හේතුව නිසා ජනමාධ්‍ය ආයතන ගණනාවකට ම ආණ්ඩුවේ නියෝගයන්ට යටත්වීමට සිදුව ඇති අතර ඉන් සමහරක් ඒ අනුව සිය කර්තා බුරාවලියේ ඉහළම මට්ටම්හි පවා වෙනස්කම් සිදුකර තිබේ.

කර්තාවරුන් කැපීම සහ හැඳීම

සිලෝන් ලුබේ හි ප්‍රධාන කර්තාවරයා වූ ලිඛිත් අලභකෝන් පසුගිය ජුනි මාසයේ දී හඳුසියේ ම තනතුරින් ඉවත් කරන ලදී. හිමිකරුවන්ගේ මෙම හිතුවක්කාර තීරණයට එරෙහිව ඔහුගේ වෘත්තීය සහයින් නතර දෙනෙකු ද ඉල්ලා ඇස්වූහ. ඒ වන විටත් ප්‍රධාන කර්තාවරයාගේ පරීක්ෂාව යටතේ කතුවරිය ලෙස කටයුතු කළ හනා රංඩාහිමි වෙත සම්පූර්ණ කර්තා පාලනය පවරන ලදී. හනා ඉඩාහිමි විශේෂයෙන්ම ජාත්‍යන්තර මාධ්‍ය නිදහස් සංවිධාන සමග කටයුතු කිරීම ද ඇතුළුව වෘත්තීය පිළිගැනීමක් සහිත මාධ්‍යවේදීනියක වූ බැවින් මේ ප්‍රශ්නයේ දී ඇයට විරුද්ධව බොහෝ ප්‍රකාශ කරුනි.⁶ ඇය නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යාපාරයේ කැදුවම්කාරිය ලෙසද දෙවසරක් කටයුතු කර තිබුණි.

දින ගණනාවකට පසු සිය වෘත්තීය හැකියාවන් යැලි පෙළ ගස්වා ගැනීමට සිලෝන් ලුබේ ජනමාධ්‍යවේදීන්ට හැකි විය. මුහුණ දීමට සිදුවූ ව්‍යාකුලතාවයන් නොසළකා එම කර්තා මණ්ඩලය පවසන්නේ එම වෙනසට එකම හේතුව පුවත්පතෙහි අන්තර්ගතය දියුණු කිරීමට තිබු අවශ්‍යතාවය පමණක් බවයි. ශ්‍රී ලංකාවහි මාධ්‍යවේදීන්ගේ සංවිධාන සිදුවීම සම්බන්ධයෙන් තීරණයක් ගැනීමට අකැමැත්තක් දක්වූ නමුත් සතියක් ගිය තැන සිලෝන් ලුබේ කළමනාකරණ තීරණය හෙළා දැකිමින් එතරම් ප්‍රබල නැති ස්ථාවරයක් ප්‍රකාශ කළේ ය.

සිලෝන් ලුබේ අයත් වන්නේ ව්‍යාපාරිකයෙකු වන විරාන් අලස්ටය. ඔහුට විවිධ ව්‍යාපාරයන් අයත් වන අතර දිරිසකාලීන දේශපාලන ක්‍රියාකාරීත්වයක් ද තිබේ.

කළකට පෙර මංගල සමග විපාක්ෂීක දේශපාලනයේ යෙදී සිටි සහ 2012 ජනවාරි ජනාධිපතිවරණයේ දී හිටපු හමුදාපති සරත් පොන්සේකාගේ ජනාධිපති දුර අපේක්ෂකත්වය ගොඩ නැගීමට ක්‍රියාකළ අලස් දීන් ඒ මාර්ගයෙන් ඉවත්ව තිබේ. මහින්ද රාජපක්ෂගේ ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂයේ විසංචාදී කණ්ඩායමක් මෙහෙයුම් මංගල සමරවීර දීන් සිය කණ්ඩායම රනිල් විකුමසිංහගේ එක්සත් ජාතික පක්ෂයට අනුබද්ධ කොට ප්‍රධාන විපක්ෂයේ හවුල්කරුවකු බවට පත් විය. මෙම සැලැස්මෙන් ඉවතට ගිය අලස් විපක්ෂයේ ම කොටසක් වූ, එසේ නමුත් එක්සත් ජාතික පක්ෂය විසින් රාජපක්ෂ රිජ්මයේ උපක්ෂක හවුල්කරුවකු ලෙස කළුපනා කරන, දේශපාලන සංවිධානයක් ඇතිව ගොන්සේකා කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් පසුවිය.

⁶ “Freedom in Solidarity: Media Working for Peace in South Asia” නම් 2010 දකුණු ආසියාව පිළිබඳ අයි.එෂ්.ඩේ. ප්‍රකාශයෙහි හනා රංඩාහිමිගේ ආයතනය පැහැදිලිව සටහන් කොට තිබේ. එම වාර්තාව සඳහා පිවිසෙන්න:

<http://asiapacific.ifj.org/assets/docs/021/100/f7cf615-b115064.pdf>. ප්‍රශ්නයේ ප්‍රශ්නයේ සංඛ්‍යාව අනෙක් ආයතනයන් ද වෙති.

මාධ්‍ය හිමිකාරකම සහ දේශපාලන ක්‍රියාකාරිත්වයේ මෙම මුහුච්චීම ජනමාධ්‍ය ප්‍රජාවට ද සම්ප්‍රේෂණය වී එකි ගුණීන් අතර බරපතල බෙදීම වලට හේතු වී තිබේ. ජූලි 08 දා සිලෝන් උබ්‍රි “ මාධ්‍ය නිදහස දූෂණ කළ විට ” යනුවෙන් කතුවැකියක් පළ කළේ ය. එහි කතුවරිය වුයේ හනා ර්ඛාහිම් වූ බැවින් මෙම කතුවැකියේ අන්තර්ගතයත් ස්වරයන් පහසුවෙන් ම සහ නිවැරදිව ඇයට පැවරුනි. දේශපාලන විරැද්‍ය පක්ෂය සමඟ බැඳී තිබූ වෙබ් අඩවි දෙකක් ජ්‍යි 29 දා පොලීසිය විසින් වටලා සෝදිසි කිරීම සම්බන්ධයෙන් එය මෙසේ ලියා තිබුණි:

“... ආණ්ඩුවේ ක්‍රියාව සහමුළින්ම හෙලා දක රේට ආවරණයටේ ලෙහෙකි ය. එනැම් කන්සේල් සහගත යනාර්ථිය නම් අන්තර්ජාල මාධ්‍යයේ සැහෙන ප්‍රමාණයක් අනෙක් අයට රේඛීම, අවලාද නැගීම සහ අපහාස කිරීම පිණිස මාධ්‍ය නිදහසේ ආවරණය යොදා ගන්නා බවයි. අන්තර්ජාල, මූලින හෝ රුපවාහිනී යන කවර මාධ්‍යයක් හෝ තමන්ට ගරුත්වයක් අපේක්ෂා කරන්නේ නම් මාධ්‍ය නිදහස යනු අයිතියකට වඩා වගකීමක් බව පිළිගත යුතු ය. ... එය විසින් ඉල්ලා සිටින්නේ අප ආචාර ධර්ම පද්ධතියකට බැඳී සිටිය යුතු බවයි. එම වගකීම විසින් ඉල්ලා සිටින්නේ අප පළ කරන හෝ විකාශනය කරන ප්‍රවත් අගතියෙන් තොර සහ අපක්ෂපාති විකාශනයෙන් තොර එමෙන්ම අවලාද ව්‍යාපාරයක කොටසක් නොවන බවත් ය. .. අව්‍යාපනාවකට මෙන් මේ වනාහී අන්තර්ජාල ජනමාධ්‍යයේ දක්නට නැති වගකීමකි. විසංවාදයට ඇති අවකාශය සීසුයෙන් සීමාවෙමෙන් ඇති සහ ප්‍රධාන බාරාවේ ජනමාධ්‍ය නිරන්තර තෙරපුමකට ලක්ව ඇති තත්ත්වයක් තුළ අන්තර්ජාල ජනමාධ්‍ය ප්‍රධාන බාරාව සොයා නොබලන යුත් සොයා යාම මගින් වැඩි වැදගත්කමක් අල්ලා ගනී. මෙම සන්දර්භය තුළ අන්තර්ජාල ජනමාධ්‍ය විසින් මාධ්‍ය නිදහස කෙළෙසිම ජනතාවගේ අපේක්ෂා අනෙක්සි කිරීමක් පමණක් නොව එමගින් මාධ්‍යයෙන් සමස්ත ලෙස පළිගැනීම සඳහා රජයට ආයුධ සපයා දීම මගින් මහත් අනතුරක් ද ඇති කරයි. කිසිදු රජයක් සම්පූර්ණ අන්තර්ජාල නිදහසට කැමැති නැතැ. බොහෝ රාජ්‍ය මාධ්‍ය නිදහස සහ නිදහසේ තොරතුරු ලබා ගැනීමේ අයිතිය අතර සමතුලුයක් ඇති කිරීම අනියෝගයක් ලෙස සළකයි. එසේ නැම් අන්තර්ජාල මාධ්‍ය ක්‍රියා කර ඇති වගකීමක් නැති ආකාරය අන්තර්ජාල විසංවාදයන් මැඩ්ලිම සාධාරණය කිරීමට රජයට අවස්ථාවක් සපයන අතර ජන මාධ්‍ය යට්තන් කර ගැනීම තවදුරටත් පහසු කරයි. ... තමන් සුක්ති විදින නිදහස වගකීමක් ලෙස පිළිගැනීමන් වටිනාකමක් ඇති ජනමාධ්‍ය භාවිතයක යෙදීමන් අන්තර්ජාල හෝ අනෙක් හෝ සියලු ජනමාධ්‍යවේදීන්ට වැදගත් වන්නේ එහෙයිනි. ”

ජනමාධ්‍ය නිදහස සම්බන්ධයෙන් වැඩි කිරීමේ ර්ඛාහිම්ගේ අනිතය තොසලකා මෙම කතුවැකිය ව්‍යාක්ෂික ජනමාධ්‍යයන්හි මහත් විරැද්ධත්වයකට හේතු විය. ජනමාධ්‍යවේදීන් සුරකීමේ කමිටුවේ (සිපිලේ) ආසියා සම්බන්ධිකාරකවරයාට ලිපියක් යවතින් සමරවී “නිශේෂාත්මක, උසිගන්වන සුළු සහ දොස් සහිත වාර්තාකරණය ” සම්බන්ධයෙන් ර්ඛාහිම්ට වෝදනා කළේ ය.

ර්ඛාහිම්ගේ කර්තාත්වය යටතේ සිලෝන් උබ්‍රි ප්‍රවත්පත සහ රේට අනුබද්ධ මව්‍යාම සිංහල ප්‍රවත්පත ” වෙබ් අඩවි තහනම් කිරීමේ ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුවේ තීති

විරෝධී පියවර ආරක්ෂා කිරීම පිණිස වාර්තාකරණයේ සීමාවන් ඉක්මවා යමින් සහ ප්‍රයෝගික වශයෙන් එම වෙබ් අඩවි ජනමාධ්‍යවේදීන්ට සහ පරිපාලකයින්ට එරෙහි වැඩිදුර ප්‍රහාරයන් කුළුගන්වන බැලමෙහවරකාරී ස්ථාවරයක් රැගෙන ඇත් සි සමරවීර වෝදනා කළේ ය. මෙම ප්‍රවත්පත් දෙක “වෙබ් අඩවි කාර්යාලයන්ට කෙරුනු පොලිස් මෙහෙයුම පිළිබඳව කනස්සල්ල පළ කරමින් අන්තර් ජාතික සංවිධාන සහ එක්සත් ජාතින් විසින් නිකුත් කරන ලද එකදා ප්‍රකාශයක්වත් මූදිත ප්‍රවත්පත්හි පළ තොකලේ ය”යැයි ද සමරවීර වෝදනා කළේ ය.

අවංකව කතා කරන අවස්ථාවන්හි දී ශ්‍රී ලංකාවේ නිදහස් ජනමාධ්‍යවේදීනු විපාක්ෂික වෙබ් අඩවි වල පළ වන බොහෝ වාර්තා වෘත්තීය මට්ටමට නැතැයි එකග වෙති. එසේ නමුත් සමරවීර විශ්වාස කරන්නේ මෙම වෙබ් අඩවිවල තත්ත්වය රාජ්‍ය මාධ්‍යයන්ට වඩා බොහෝ ඉහළින් ඇති බවයි. එම කියමන සමග එකග තොවන අයක් නැති තරම් ය. මෙම ආචාර ධර්මය ගැටුව විසින් යළි පෙන්වා දෙන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය මාධ්‍ය මහජන සේවා මාධ්‍ය බවට පරිවර්තනය කළ යුතුය යන දිගු කළක් පුරා අයි.එෂ්.ජේ. විසින් කරමින් ඇති අවධාරණයයි.

සන්බේ ලීඛිර් ආයතනය මගින් සිංහල බසින් පළ කරන සති අන්ත ඉරුරුස ප්‍රවත් පතෙහි නියෝජ්‍ය කරන ලෙස සේවය කළ නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යාපාරයේ ක්‍රියාකාරිකයකු වන සුනිල් ජයසේකර ප්‍රවත්පත් ආයතනය මුහුණ දෙමින් සිටි මුලාශය අමාරකමි විපාකයක් වශයෙන් මාස ගණනාවක් වැටුප් නැතිව සේවය කරමින් සිටියේ ය. ඔහු ආයතනයට කැපවීමෙන් සේවය කරමින් සිටි නමුත් 2012 ජූලි මාසයේ දී ඔහුගේ සේවය තවදුරටත් අවශ්‍ය නැතැයි ආයතනයේ සහායති මුහුට දැන්වීය. ඔහුගේ සේවය අහෝසි කිරීම එම කාලයෙහි සන්බේ ලීඛිර් ප්‍රවත්පතෙහි නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යාපාරයට එරෙහිව පළ වූ ලිපිවලට සම්බන්ධයක් ඇත්දෙයි පැහැදිලි නැති.

සන්බේ ලීඛිර් ප්‍රවත් පතෙහි කරන වූ ගෙඩිරිකා ජැන්ස්ට සැපේතුම්බර මාසයේ දී සිය බුරුයෙන් ඉවත් වීමට බල කෙරුණි. ඒ ප්‍රවත්පතෙහි හිමිකාරත්ත්වය කොටස් වෙළඳ පොලෙහි ව්‍යාපාරිකයකු අතට මාරු වී මාස කිහිපයකට පසු ය. දැන් සන්බේ ලීඛිරිහි බහුතර කොටස් හිමිකරුවන අසංග සෙනවිරත්න කියන්නේ තමා ඉදිරිපත් වූයේ සන්බේ ලීඛිර් මුහුණ දී සිටි දුෂ්කර මුලාශය තත්ත්වයෙන් එය ගොඩ ගැනීමට පමණක් බවය. ඔහු ආයෝජකයකු ලෙස ඇතුළු කර ගැනීමට මූලිකත්ත්වය ගත් ජැන්ස්ට එම ගනුදෙනුවේ කොටසක් ලෙස සැහෙන මුදලක් ද ලබා දෙන ලදී. කරනා පරිපාලනය වෙනස් කිරීමට සෙනවිරත්න තීරණය කළ විට සේවය අහෝසි කිරීමේ වන්දිය ලෙස එකගඩු මුදලක් ද ඇයට ගෙවන ලදී.

එසේ වෙතත් ර්ට හේතුව ලෙස ප්‍රසිද්ධියට පත් වූ කාරණය වන්නේ පාලක වරප්‍රසාද විශේෂයෙන්ම ජනාධ්‍යති රාජපක්ෂගේ තවත් සහොදුරයකු වන ආරක්ෂක ලේකම් ගෝධ්‍යය රාජපක්ෂ විවේචනය කිරීම ය. මෙම ඉතිහාසය සන්බේ ලීඛිරිහි ලසන්ත විකුම්ත්‍යාග කරනාත්වය දුරු කාලය දක්වා දිව යයි. ඔහු ගෝධ්‍යය රාජපක්ෂගේ පරික්ෂාව යටතේ ආරක්ෂක උපකරණ ගෙන්වීමේ දී මහා පරිමාණ දුෂ්කරු සිදු වූ බවට ලිපි පෙළක් පළ කළේ ය. 2010 ජනවාරි ජනාධ්‍යතිවරණය අවස්ථාවෙහි දී අන්තර් ජාතික මැදිහත්කරුවන් විසින් කරන

ලද වෙහෙසකර සාකච්ඡාවටයකින් පසු සුදු කොඩි රැගෙන බාර වූ එල්ටීටීර් නායකයින් එක එල්ලේ වෙඩි තබා සාතනය කරන ලද්දේ ගෝජ්‍යාභය රාජ්‍යපක්ෂ ගේ සාම්‍රුද්‍ය නියෝග මතයැයි එය ප්‍රධාන පුවතක් පළ කළේ ය. එම සුවතෙහි ගොන්සේකා එය කි බවට උපුතා දක්වා තිබුණ ද වාර්තාව කියවන විට පෙනී යන්නේ ඔහු යුද හමුදාව සමග ප්‍රදේශයේ සිටිමින් වාර්තාකරණයේ යෙදුණු ජනමාධ්‍යවේදීයකුගෙන් ලද තොරතුරු මත එය ප්‍රකාශ කළ බවයි. පශ්චාත් යුද්ධ ජයග්‍රාහී මානසිකත්වය තුළ මෙම ප්‍රකාශය ගොන්සේකාට ඇඳීම නිසා ඔහුගේ ජනාධිපතිවරණ අපේක්ෂකත්වය මහත් පසුබැංකට ලක් විය. රාජ්‍යපක්ෂ පවුල 2010 ජනාධිපතිවරණයෙන් පහසු ජයක් ලද නමුත් හිටපු යුද හමුදාපතිවරයාට එරෙහිව පැලිගැනීම පාලක පවුල දිගටම කරගෙන ගියේ ය. ඉක්මනින්ම අත් අඩංගුවට ගැණුන ඔහුට වෝදනා ගණනාවක් උඩ නඩු පවරන ලදී.

‘සුදු කොඩි තබුව’ යැයි ව්‍යවහාරයට පත් ගොන්සේකාට එරෙහි යුද හමුදා නිතිය යටතේ පවරන ලද තබුවෙහි දී ජැන්ස් පැමිණිල්ල වෙනුවෙන් සාක්ෂි කුවුවට නැග විස්තරාත්මක සාක්ෂියක් දුන්නා ය.

තමන්ගේම නමින් තම කර්තාත්වය ඇති පුවත්පතක පළ කරන ලද පුවතක මූලාශ්‍රයට එරෙහිව කර්තාවරයකු සාක්ෂිදීම පිළිබඳව ප්‍රශ්න මත කළ හැකිය. ගොන්සේකා විසින් ‘සුදු කොඩි’ හෙළිදරවි කිරීම කළ සාකච්ඡාවේ සටහන් අඩංගු සිය සටහන් පොත අධිකරණයට බාර දීම මගින් හිටපු යුද හමුදාපතිවරයාට එරෙහි තබුව සනාථ කිරීමට ජැන්ස් උත්සුක විය. ඒ අනුව 2011 නොවැම්බර් මාසයේ දී ගොන්සේකා, යුද හමුදා ග්‍රේණින් අතර නොමනාපය ඇති කිරීම සහ “අණදීමේ පරිපාලිය” පිළිබඳ මූලධර්ම කෙළෙසීම සම්බන්ධයෙන් යුද හමුදා පනත යටතේ වරදකරු කරන ලදී.⁷

ස්විස්ටර්ලන්තයෙන් සුරතල් බලපැටියකු ගෙන්වා ගැනීම පිණිස පවුලේ ඇුතියකු ගුවන් නියමුවා ලෙස අනුයුත්ත පිණිස ගුවන් ගමන් කාල සටහනෙහි රාජකාරී ලේඛනය වෙනස් කර ඇතැයි ලද තොරතුර සැබැඳුයි විමසා බැලීම පිණිස ජැන්ස් 2012 ජනවාරියේ දී ආරක්ෂක ලේකම්වරයාට කතා කළේ ය. මෙහි තිබු මහජන ලදියා කෝණය වූයේ ආරක්ෂක ලේකම්වරයාගේ සුරතල් බලපැටියා රැගෙන ඒම බාර දෙන ලද ගුවන් නියමුවාට එම ගමනාන්තය කර සාමාන්‍යයෙන් පියාසර කරන විශාල ගුවන් යානා පැදිල්වමට අවසරයක් නොතිබු බැවින් ගුවන් මගින් විසි දෙනෙකුගේ ස්ථීර කොට තිබු ගමන් අවලංගු කිරීමට සිදුව තිබීම සි. ගුවන් යානා සමාගමෙහි ජේජ්‍යා නියමුවන් විරැද්ධත්වය පළ කිරීමෙන් පසු රාජකාරී ලේඛනය වෙනස් කිරීම අත්හිටවන ලදී. ආරක්ෂක ලේකම්වරයාට ජැන්ස් දුන් දුරකථන ඇමුණුම වහාම තපුරු රෝස් පරෝස් කියා ගැනීමක් බවට පත් විය. දින කිහිපයකට පසු ජැන්ස් ආරක්ෂක ලේකම්වරයාට තවත් දුර කථන ඇමුණුමක් දෙමින් කියා සිටියේ කරුණු පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් තැනත් සහඛේදී ලිඛිත එම පුවත පළ නොකරන බව ය. තැවත වතාවක් ආරක්ෂක ලේකම්වරයාට යකා නැග අසීමිත අනෙකුග පරිභව කිරීමක

⁷ මෙය හිටපු හමුදාපතිවරයා වරදකරු කරමින් දෙන ලද තින්ද ගණනාවකින් එකක් පමණි. ශ්‍රී ලංකා විදේශ ඇමැතිවරයා සහ ඇමෙරිකානු රාජ්‍ය ලේකම්වරිය අතර පැවති සාකච්ඡාවකින් අනතුරුව 2012 මැයි මාසයේ දී ඔහුට ජනාධිපති සමාවක් දෙන ලදී. එසේ නමුත් ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුවේ මතය වන්නේ එම තිරණය කිසිදු බාහිර බලපැමකින් තොරව ස්වාධීනව ගන්නා ලද එකක් බවයි.

යෙදුනි. මෙම දුරකතන ඇමැතුම් දෙකෙහිම පිටපත් සන්බේ ලීඛිර් හි සිය මුල් පිටුවෙහි කැඳී පෙනෙන ලෙස පළ කරන ලදී. ඉන් මහත් මහජන විරෝධයක් ඇති විය.

මෙම වාර්තාව සකස් කෙරෙමින් පවතින අතරතුර වාර්තා වූයේ ආරක්ෂක ලේකම්වරයා අපකිර්තියට පත් කළේ යැයි එකී පුවත වෙනුවෙන් සමාව අයදීමක් පළ කරන සේ පුවත්පත් මණ්ඩලය විසින් දෙන ලද නියෝගයක් සන්බේ ලීඛිර් පුවත්පත් පිළිගත් බවයි. මෙම පුවත සැබැචක් නම් මෙය වනාහී යළි ස්ථාපනය කරන ලද පුවත්පත් මණ්ඩලය විසින් සිය අධිකාරිය හාවිත කළ ප්‍රථම අවස්ථාව ය. එය විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය නිදහසට දිරීස කාලින විපාක ඇති කරනු තියතය.

එය විසින් ඇතිකළ හැකි අනතුර පිළිබඳව අවබෝධය ඇතිව ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය ප්‍රජාව ජනමාධ්‍ය කර්මාන්තය විසින් පැහිටා ඇති ස්වයං නියාමන යාන්ත්‍රණය වන ශ්‍රී ලංකා පුවත් පත් පැමිණිලි කොමිසම කෙරෙහි සිය කැපවීම යළි සහතික කර සිටිති. මෙම ආයතනය විදේශාධාර අවසන්වීම හේතු කොට ගෙන අනෙක්සි වී යාමේ තරජනයට මූහණ දී සිටින ආයතනයකි. කෙසේ වෙතත් එහි පරිපාලනය හාරව සිටින ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් ආයතනය සිය වැදගත්කම අලුත්කර ගනීමින් පැමිණිලි කොමිසම දිගටම පවතිනු ඇතැයි විශ්වාසය පළ කරයි. සැලැස්ම වන්නේ ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් ආයතනය අවශ්‍ය සුදුසුකම් සපුරා ගනීමින් විශ්වසනිය අන්තර පාතික ජනමාධ්‍ය පුහුණු ආයතනයක් බවට පත් කිරීම ය. එසේ නමුත් මෙම සැලැස්ම සාර්ථක වනු ඇත්තේ ජනමාධ්‍ය කර්මාන්තයේ මෙන්ම පුළුල් සිවිල් සමාජයේ ද පුරුණ දායකත්වය ලදාත් පමණි. එසේ නොවුවහොත් විකල්පය විය හැකිකේ පැමිණිලි කොමිසමත් සමගම මාධ්‍ය නිදහස දියව යැමත් පාතික ප්‍රතිසන්ධානයක සියලු යතාර්ථවාදී අපේක්ෂා පහව යැමත් ය.

ස්ත්‍රීය:

මෙම වාර්තාව ශ්‍රී ලංකාවේ සිය පාර්ශ්වකරුවන් සමග අයි.එල්.ජේ. හි අනවරත සංවාදයේ ප්‍රතිඵලයකි. අයි.එල්.ජේ. ආසියානු සම්බන්ධිකාරක සුකුමාර මුරලිදරන් 2012 සැප්තැම්බර අගදී මෙම වාර්තාවට තොරතුරු එක් කරනු පිණිස ශ්‍රී ලංකාවේහි සංවාරය කළේ ය. මෙම දින මෙහෙවර සම්බන්ධිකරණය කරමින් නිදහස මාධ්‍ය ව්‍යාපාරයේ සුතිල් ජයසේකර සහ ගාමිනී බොයිල් විසින් දරන ලද පුයත්නයන් ස්ත්‍රීය පුරුවකට සඳහන් කරමු. රීට අමතරව පහත සඳහන් පුද්ගලයේය් සහ ආයතන ද මුවන්ගේ විග්‍රහ සහ තොරතුරු සැපයීම මගින් මහත් දායකත්වයක් ලබා දුන්හ:

- දිල්රැක්ෂි හඳුන්නෙනත්ති, ජේජ්‍යාල් නියෝජ්‍ය කරනා, සිලෝන් වුවේඩි
- හනා රුඩාම්, කර්තා , සිලෝන් වුවේඩි
- ඉමරාන් පුරුකන්, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් ආයතනය
- ජේ.සී. වැළිඳුවන, නිතිවේද සහ මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරික
- කමල් ලියනාරච්චි, ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසම
- කමාර නබ්‍යිසන්, සභාපති, ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් ආයතනය

- ලසන්ත රුහුණගේ, ශ්‍රී ලංකා ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සංගමය
- මංගල සමරවීර, පා.ම. එක්සත් ජාතික පක්ෂය
- එම්.වී.එම්.මුසාමිල්, ශ්‍රී ලංකා මූස්ලිම් ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සංසදය
- එන්.එම්.අමින්, කර්තා, නවමතී සහ කැදුවුම්කරු, ශ්‍රී ලංකා මූස්ලිම් ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සංසදය
- රංග ජයසුරිය, ශ්‍රී ලංකා ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සංගමය
- රතිල් විකුමසිංහ, පා.ම. එක්සත් ජාතික පක්ෂය
- රැකි ප්‍රනාන්දු, මානව හිමිකම් ක්‍රියාකරු
- සන්ජන හත්තොටුව, කර්තා, ග්‍රුවන්ඩිස් විවිස්
- ඡාන් විජේතුංග, ව්‍යාන්ස්ගරන්සි ඉන්ටරනැශනල්
- වී. ප්‍රේමනාන්තන්, කර්තා, උදයන්
- තිලංග සුමතිපාල, සහාපති, ලක්ෂීම සම්භය,
- උයද ක්‍රිජිතිරන, මානව හිමිකම් ක්‍රියාකරු, ඉන්ගෝම්
- විලියම් සුකුමාර රොක්වුඩ්, ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසම